

Konkurences padome

Apkurē izmantojamo kokskaidu granulu tirgus uzraudzība

Publiskais ziņojums

Rīga

2026

SATURA RĀDĪTĀJS

SAĪSINĀJUMU SARAKSTS.....	3
IEVADS	4
1. KOKSKAUDU GRANULU TIRGUS IZVĒRTĒJUMS	4
1.1. Granulu vairumtirdzniecības tirgus	5
1.2. Granulu mazumtirdzniecības tirgus.....	9
2. GRANULU CENU MONITORINGS	10
3. SECINĀJUMI.....	13

SAĪSINĀJUMU SARAKSTS

KP – Konkurences padome

KEM – Klimata un enerģētikas ministrija

Memorands – Sadarbības memorands par atbildīgu kokskaidu granulu ražošanu Latvijā

Granulas – Apkurē izmantojamās kokskaidu granulas

ES – Eiropas Savienība

MK – Ministru kabinets

IEVADS

- 1 Latvijā 2025./2026. gada ziemas periodā Granulu tirgū bija novērojams Granulu pieejamības trūkums un ievērojams cenas pieaugums. Ņemot vērā tirgus dalībnieku sniegto informāciju, šādu situāciju konkrētajā tirgū radīja straujas laika apstākļu izmaiņas Latvijas teritorijā, kur ilgstošā laika posmā bija novērojama zemāka gaisa temperatūra salīdzinājumā ar iepriekšējiem gadiem. Arī Latvijas Biomasas asociācija "LATbio", publiski skaidroja, ka Latvijā Granulu deficīts mazumtirdzniecībā ir radies, jo tirgotāji, iepriekš slēdzot piegādes līgumus ar ražotājiem, nav izvērtējuši Granulu vidējo patēriņu, bet vadījušies pēc iepriekšējās ziemas pieredzes.¹
- 2 Pastiprināta uzmanība Granulu pieejamībai un cenu pieaugumam atkārtoti tika pievērsta 2026. gada jūlijā, kad gan no patērētāju puses publiskajā telpā, gan arī no politikas veidotāju puses izskanēja bažas par iespējamu cenu pieaugumu gatavojoties 2026./2027. gada apkures sezonai. Tāpat KP 2026. gada jūlija mēnesī saņēma vairākus iesniegumus, kuros KP lūgts izvērtēt gan Granulu cenu kāpuma iemeslus, gan iespējamās saskaņotas darbības Granulu mazumtirdzniecības un vairumtirdzniecības tirgū.
- 3 Reaģējot uz situāciju tirgū, KP kopš 2026. gada jūlija veica ad-hoc Granulu tirgus izpēti. Izpētes ietvaros tika:
 - aptaujāti 6 Granulu mazumtirgotāji;
 - aptaujāti 16 Granulu vairumtirgotāji un ražotāji.
- 4 Izvērtēšanas ietvaros KP analizēja Granulu cenu veidošanās mehānismus, iepirkuma izmaksu dinamiku, konkurences apstākļus un Granulu mazumtirdzniecības cenu izmaiņas.
- 5 Tāpat KP jau iepriekš ilgstošā laika periodā no 15.10.2025. līdz 21.01.2026. un no 12.02.2026. līdz 23.04.2026. veica atsevišķu Granulu mazumtirgotāju cenu monitoringu.
- 6 KP 09.07.2026. saņēma KEM vēstuli, kurā KEM lūdza KP īstenot pastiprinātu uzraudzību Granulu tirgū. KP 14.07.2026. tikšanās laikā ar KEM pārrunāja aktuālo situāciju Granulu tirgū, iespējamās granulu cenu kāpuma iemeslus un turpmāk plānotos darbus Granulu tirgus izpētē.
- 7 Tāpat KEM 05.08.2026. ar SIA "PALLETERIES", SIA "LATGRANULA" un Baltic Wood Trade SIA noslēdza Memorandu, kas paredz, ka Latvijas granulu ražotāji brīvprātīgi apņemas nodrošināt vietējam tirgum pietiekamu kurināmā daudzumu, veidot saprotamu un izskaidrojamu cenu politiku un granulu patērētāju enerģētisko drošību noteikt par prioritāti.²

1. KOKSKAUDU GRANULU TIRGUS IZVĒRTĒJUMS

- 8 Apkurē izmantojamo kokskaidu granulu tirgus izvērtēšanas ietvaros KP analizēja Granulu cenu veidošanās mehānismus, konkurences apstākļus un cenu izmaiņu iemeslus. KP nosūtīja informācijas pieprasījumus lielākajiem Granulu mazumtirgotājiem Latvijā (SIA "DEPO DIY", AS Kesko Senukai Latvia, SIA "Tirdzniecības nams "Kurši"", AS "DIĀNA", SIA "OPTIMERA LATVIA" un SIA "amurs.lv"), kā arī Granulu vairumtirgotājiem un ražotājiem (SIA "AKZ", Baltic Wood Trade SIA, Bitus Latvia SIA, SIA "Biogran", HELIKONS PLUSS SIA, SIA "HWI", SIA "KEIDE PLUS", SIA "Kurzemes granulas", SIA "LATGRAN", SIA "LATGRANULA", SIA "PALLETERIES", "Rettenmeier Baltic Timber" SIA, SIA "SB", SIA "Scandbio Latvia", SIA "VUDLANDE" un Warmeston SIA).
- 9 Tāpat KP veica Granulu 2025./2026. ziemas sezonas mazumtirgotāju cenu monitoringu, lai analizētu cenas izmaiņas granulu mazumtirdzniecībā un vērtētu, vai konkrētajā tirgū pastāv pazīmes par iespējamām mazumtirgotāju saskaņotām darbībām. Turklāt, ņemot vērā 2026.gada

¹ Latvijas sabiedriskā medija 22.01.2026. raksts "Asociācija: Latvijas mazumtirdzniecībā ir granulu deficīts; tirgotāji palāvās uz siltu ziemu". Pieejams: <https://www.lsm.lv/raksts/zinas/ekonomika/22.01.2026-asociacija-latvijas-mazumtirdznieciba-ir-granulu-deficits-tirgotaji-palavas-uz-siltu-ziemu.a631105/>

² KEM 05.08.2026. noslēgtais sadarbības memorands par atbildīgu kokskaidu granulu ražošanu Latvijā. Pieejams: <https://www.kem.gov.lv/lv/media/6816/download?attachment>

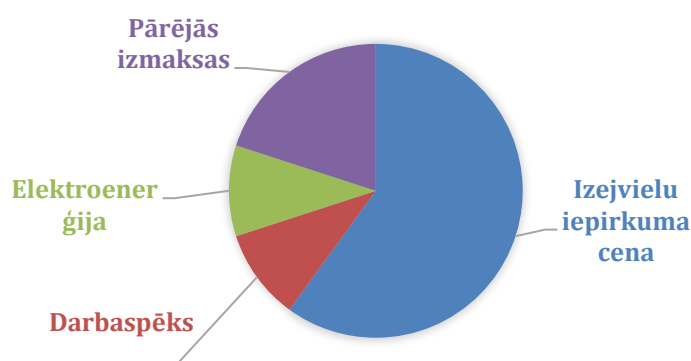
Granulu tirgus aktualitātes, proti, Granulu nepieejamību un Granulu cenas pieaugumu, kā arī atkārtotos patērētāju un valsts institūciju ziņojumus, KP 09.07.2026. uzsāka atkārtotu mazumtirdzniecības cenu monitoringu, turklāt paplašinot šo monitoringu arī uz pieejamiem vairumtirgotāju internetveikaliem.

1.1. Granulu vairumtirdzniecības tirgus

- 10 No Granulu ražotāju sniegtajām atbildēm izriet, ka lielākā daļa tirgus dalībnieku Granulas ražo paši un neiepērk tālākpārdošanai. Daži no aptaujātajiem tirgus dalībniekiem ir jauni ražotāji (ražošanu sākuši 2026. gadā). Atsevišķi tirgus dalībnieki Granulas ražo gan paši, gan iepērk tās no citiem ražotājiem, lai pilnībā nosegtu pieprasījumu. Vairumā gadījumu nav ilgtermiņa piegādes līgumu vai cenu noteikšanas nosacījumu. Lielākajiem tirgus dalībniekiem ir raksturīga vertikālā integrācija - Granulu ražošanas izejvielas tiek iepirkas no saistītajiem grupas uzņēmumiem, kuru pamatdarbības rezultātā kā blakusprodukts vai ražošanas pārpalikums rodas skaidas vai šķelda.
- 11 Galvenās izmaksas visiem ražotājiem ir Granulu ražošanas izejvielas 60%, elektroenerģija 10%, darbspēks 10%, iepakojums, transports, iekārtu uzturēšana un remonts, pamatlīdzekļu nolietojums un administratīvās izmaksas 20%. Biežākie izejvielu piegādātāji: Latvijas valsts meži, kokapstrādes nozares tirgus dalībnieki un pašu ražošanas blakusprodukti.

Attēls Nr. 1

Granulu izmaksu veidošanās struktūra

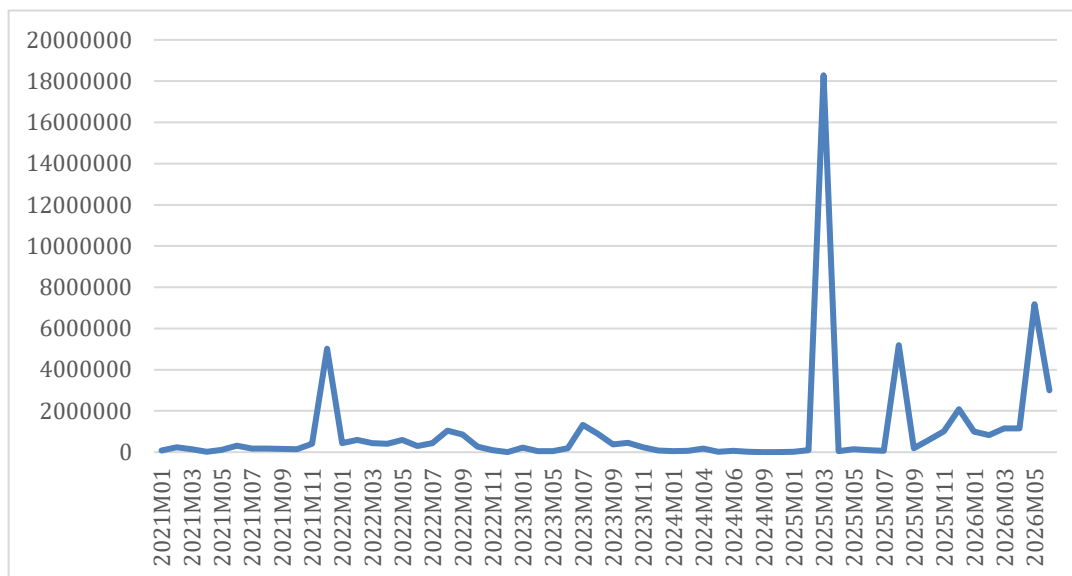

- 12 Ražošanas jaudas izmantošana svārstās no aptuveni 50% līdz 100%. Augstāka ražošanas jaudu izmantošana ir lielajiem tirgus dalībniekiem, savukārt, mazāki tirgus dalībnieki saskaras ar izejvielu trūkumu, tehniskiem bojājumiem un sezonālā ietekmē, līdz ar to ražošanas jaudu izmantošana ir ievērojami zemāka.
- 13 Attiecībā uz pasūtījumu izpildi norādāms, ka daļa tirgus dalībnieku 2025.-2026. gadā nav atteikuši pasūtījumus un piegādes veica rindas kārtībā, savukārt, citi tirgus dalībnieki atteica pasūtījumus vai ierobežoja piegādes augsta pieprasījuma, produkcijas trūkuma vai nepietiekamas ražošanas jaudas dēļ.
- 14 Granulu tirdzniecības struktūra būtiski atšķiras, atkarībā no tirgus dalībnieka lieluma. Lielākajiem tirgus dalībniekiem dominē eksports (60–100%), īpaši uz Poliju, Dāniju, Apvienoto Karalisti, Franciju, Zviedriju, Itāliju un Nīderlandi. Mazāki tirgus dalībnieki pārdod galvenokārt vietējā tirgū gala patērētājiem. Vairāki tirgus dalībnieki ir norādījuši, ka salīdzinot ar 2025. gadu, 2026. gada pirmajā pusē ir palielinājies Granulu eksports uz Poliju. (*)
- 15 (*)

- 16 Granulu vairumtirgotāju un ražotāju viedokli par Granulu eksporta pieaugumu uz Poliju 2026. gadā apstiprina arī publiski pieejamie Latvijas eksporta statistikas dati³. (skat. attēls Nr.2)

Attēls Nr. 2

Latvijā ražoto Granulu eksporta apjoms janvāra-jūnija mēnešos 2021.-2026. gadā, kilogramos⁴

- 17 Analizējot publiski pieejamos Latvijas eksporta statistikas datus⁵, KP secina, ka, salīdzinot Granulu eksporta apjomus no 2026. gada janvāra līdz 2026. gada jūnijam ar līdzvērtīgiem periodiem iepriekšējos gados, Granulu eksporta apjomi 2026. gada pirmajos sešos mēnešos ir atgriezušies 2024. gada līmenī, par aptuveni 27% pārsniedzot 2025. gada eksporta apjomus minētajā periodā, kas apstiprina Granulu vairumtirgotāju un ražotāju sniegto informāciju (skat. Attēls Nr. 3).

Attēls Nr. 3

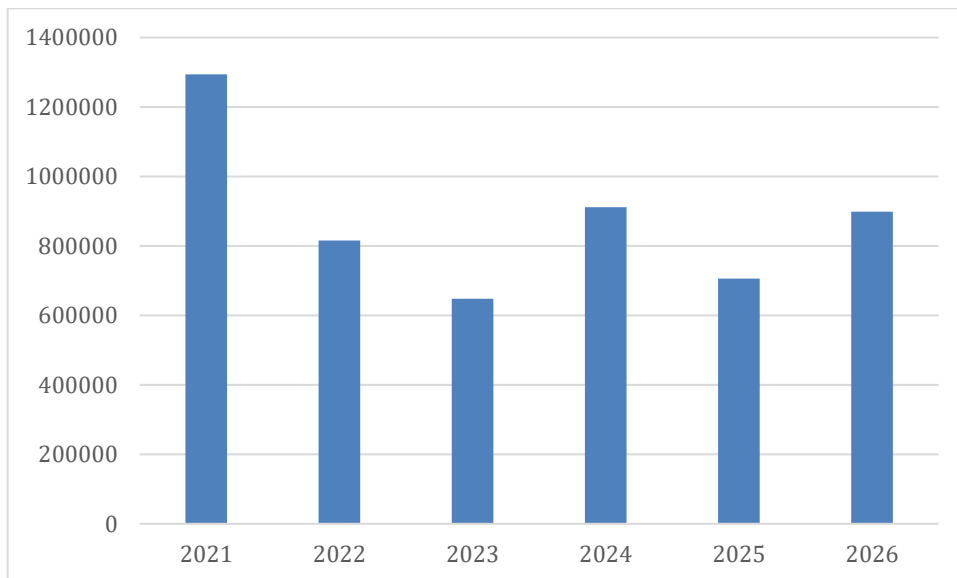
Latvijā ražoto Granulu eksporta apjoms janvāra-jūnija mēnešos 2021.-2026. gadā, tonnās⁶

³ Centrālās statistikas pārvaldes apkopotie statistikas dati par Latvijas ārējo tirdzniecību. Pieejams: <https://eksports.csb.gov.lv/lv/years/products-selected/export/2005-2026-2026/TOTAL-IX-44-4401-440131/TOTAL>

⁴ Turpat.

⁵ Turpat.

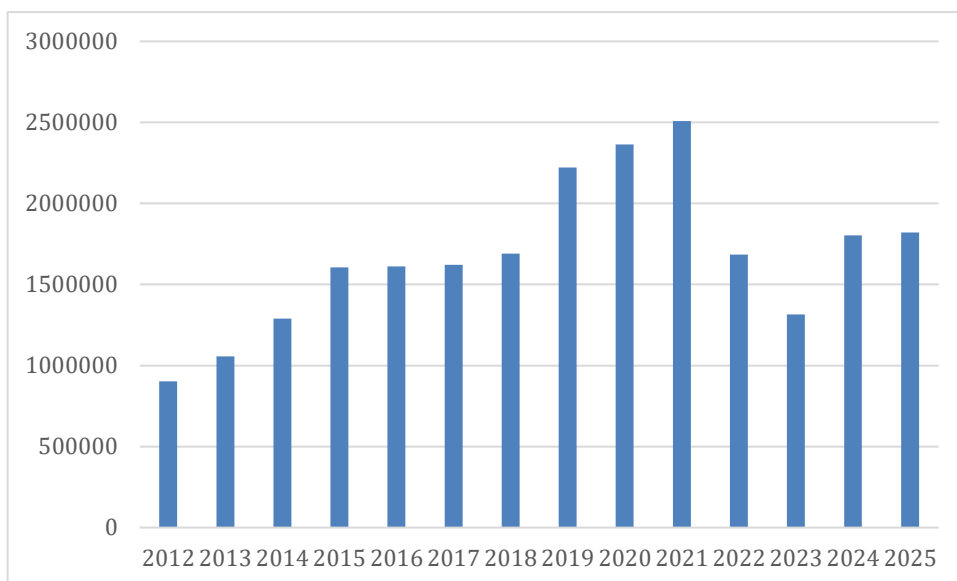
⁶ Turpat.

- 18 Lai gan attēlā Nr. 3 atspoguļotie eksporta apjomi pirmšķietami varētu liecināt par eksporta apjomu samazināšanos kopš 2021. gada, kopumā Latvijas Granulu eksporta apjomi ilgākā laika periodā ir pieauguši (skat. attēls Nr. 4).

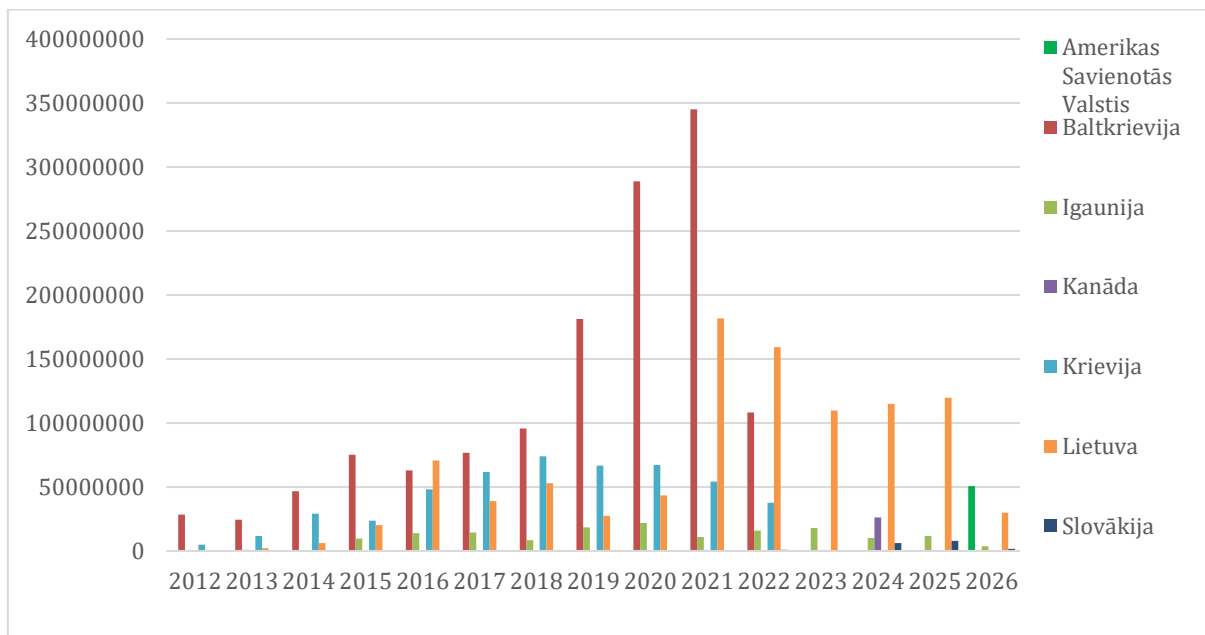
Attēls Nr. 4

Latvijā ražoto Granulu eksporta apjoms 2012.-2026. gadā, tonnās⁷

- 19 Gandrīz visi tirgus dalībnieki norāda, ka eksporta pieprasījums tieši vai netieši ietekmē Latvijas cenas, jo samazina vietējā tirgū pieejamos apjomus. Tāpat ņemot vērā, ka Latvija ir ES dalībvalsts un atrodas brīvā tirgus režīmā, tirgus dalībniekiem nereti Granulu eksports ir finansiāli izdevīgāks nekā granulu tirdzniecība vietējā tirgū. Līdz ar to no pieprasījuma puses gala patērētāji Latvijā konkurē ar gala patērētājiem citās ES dalībvalstīs, kas rada cenu spiedienu uz Granulu gala patērētājiem Latvijas teritorijā. Viens tirgus dalībnieks norāda, ka eksports to cenu politiku tieši neietekmē specifisku produktu un tirgu atšķirību dēļ.
- 20 KP ieskatā ietekmi uz Granulu cenām Latvijas teritorijā radīja ne tikai Granulu eksporta pieaugums, bet arī Granulu importa samazināšanās. (skat. attēls Nr. 5)

⁷ Turpat.

Latvijā importēto Granulu apjoms 2012.-2026. gadā, kilogramos⁸

- 21 Būtisku ietekmi uz granulu importu Latvijā ir atstājis 2022. gada 24. februāra Krievijas iebrukums Ukrainā un no tā izrietošās Eiropas Savienības noteiktās sankcijas, kā rezultātā Granulu imports Latvijā no Krievijas un Baltkrievijas ir pilnībā pārtraukts kopš 2023. gada. Ņemot vērā, ka Baltkrievija bija lielākais importa Granulu piegādātājs, kopējie importa apjomi kopš 2021. gada ir ievērojami samazinājušies, tādā veidā mazinoties Granulu piedāvājumam un konkurences spiedienam uz vietējiem ražotājiem Granulu tirgū Latvijā.
- 22 Vairāki tirgus dalībnieki kā Granulu cenu pieauguma iemeslus norāda izejvielu (skaidu, šķeldas) pieejamības pasliktināšanos un vispārējo cenu kāpumu, piemēram, darbaspēka, elektroenerģijas un loģistikas izmaksām. Tāpat tirgus dalībnieki kā Granulu cenu pieauguma iemeslu piemin arī eksporta pieprasījuma pieaugumu. Tirgus dalībnieki, kas Granulu ražošanā izmanto pašu vai arī to saistīto sabiedrību ražošanas procesā iegūtos blakusproduktus, izejvielu pieejamības problēmu izjūt mazāk.
- 23 Pamatā visi Granulu vairumtirgotāji un ražotāji norāda, ka centralizēta cenu politika netiek izmantota un Granulu cenas pārsvarā tiek pārskatītas pēc nepieciešamības vai reizi mēnesī, sekojot izmaksām, pieprasījumam, sezonai un konkurencei. Dažkārt cenas diferencē pēc pasūtījuma vai līguma apjoma, līguma nosacījumiem vai klienta tipa. Tāpat liela daļa tirgus dalībnieki nepiemēro standartizētas apjoma atlaides. Ja atlaides tiek piemērotas, tad tās parasti ir nelielas un individuāli noteiktas, ņemot vērā pasūtījuma apjomu un sadarbības ilgumu.
- 24 Attiecībā uz krājumu veidošanu, Granulu vairumtirgotāju un ražotāju prakse atšķiras. Daļa tirgus dalībnieku uzkrājumus neveido, jo produkcija tiek ātri realizēta, savukārt, citi tirgus dalībnieki veido sezonālus vai operatīvos krājumus, lai nodrošinātu piegādes apkures sezonā, kuģu kravām vai arī nodrošinātu pret piegādes riskiem.
- 25 Vērtējot aptaujāto tirgus dalībnieku viedokļus attiecībā uz faktoriem, kas ierobežo konkurenci Granulu ražošanas un vairumtirdzniecības tirgū, kā galveno faktoru tirgus dalībnieki ir minējuši izejmateriālu nepieejamību un to sezonālītāti, ņemot vērā, ka Granulu tirgus ir cieši saistīts ar mežizstrādes un kokapstrādes tirgiem. Atsevišķi tirgus dalībnieki ir minējuši arī administratīvās barjeras, piemēram, dažādu vides atļauju un ENplus sertifikātu nepieciešamību.

⁸ Turpat.

- 26 Atbilstoši MK noteikumiem⁹, Granulu ražošanas ir vidi piesārņojoša darbība, tostarp arī ražošanas procesā iesaistītās iekārtas, kas jāreģistrē C kategorijas piesārņojošu darbību reģistrā. Atkarībā no Granulu ražošanas procesā izmantotajām koksnes žāvēšanas iekārtām, atsevišķos gadījumos ir jāiegūst B kategorijas atļauja.¹⁰ Tāpat Granulu ražotāji ir pakļauti dažādām ugunsdrošības prasībām, piemēram, koksnes putekļu, skaidu un citu degspējīgu materiālu regulāra attīrīšana no gaismas ķermeņiem, tehnoloģiskām iekārtām, elektroiekārtām un apkures ierīcēm¹¹.
- 27 Attiecībā uz ENplus sertifikātu nepieciešamību, KP norāda, ka ENplus sertifikācija ir neatkarīga pakalpojumu sniedzēja novērtējums par Granulu kvalitāti atbilstoši DIN EN ISO 17225-2 standartiem¹² un nav obligāts Granulu ražošanai un tirdzniecībai Latvijā, līdz ar to Granulu ražotāji Latvijā visticamāk minēto sertifikāciju iegūst neatkarīgai kvalitātes apliecināšanai.
- 28 Lielākā daļa tirgus dalībnieku savās atbildēs ir norādījuši, ka tie monitorē publiski pieejamās konkurentu cenas (mājaslapas, interneta veikali, ss.lv), taču tirgus dalībnieki uzsver, ka cenas nosaka patstāvīgi, balstoties uz izmaksām un tirgus apstākļiem.

1.2. Granulu mazumtirdzniecības tirgus

- 29 No Granulu mazumtirdzniecības tirgus dalībnieku sniegtajām atbildēm izriet, ka Granulu mazumtirgotāji Granulas iepērk no vairākiem Latvijas un ārvalstu ražotājiem un vairumtirgotājiem. Lielākā daļa tirgus dalībnieku norāda, ka iepirkuma cenas tiek noteiktas individuālu sarunu vai cenu aptauju rezultātā un ir spēkā ierobežotu, īstermiņa laika periodu. Daļā gadījumu tiek slēgti sadarbības līgumi, kuros paredzēti piegādes, apjoma, atlaižu un cenu pārskatīšanas nosacījumi, savukārt ilgtermiņa cenu fiksācija ir izņēmums.
- 30 Visi Granulu mazumtirgotāji uzsver, ka piegādātāju līgumos netiek paredzēti nosacījumi attiecībā uz mazumtirdzniecības cenu noteikšanu un Granulu mazumtirgotāji gala pārdošanas cenas nosaka patstāvīgi.
- 31 Granulu mazumtirgotāji pēdējo piecu gadu laikā ir mainījuši vai papildinājuši piegādātāju loku galvenokārt cenu izmaiņu, nepietiekamu piegādes apjomu, piegādes kavējumu vai pieejamības problēmu dēļ. Piegādātāja maiņa normālos tirgus apstākļos ir iespējama salīdzinoši ātri, taču augsta pieprasījuma periodos alternatīvu piegādātāju atrašana kļūst būtiski sarežģītāka, jo ražotāju pieejamās jaudas un brīvie apjomi ir ierobežoti.
- 32 Daži tirgus dalībnieki īpaši uzsver, ka 2025./2026. gada apkures sezonā piegādātāju diversifikācija bija apgrūtināta, jo ievērojama daļa ražotāju produkcijas jau bija rezervēta eksporta tirgiem vai pastāvīgajiem klientiem.
- 33 Kopumā mazumtirdzniecības cenu galvenokārt veido Granulu iepirkuma cena - aptuveni 70% no Granulu gala cenas, transporta izmaksas aptuveni 3–8%, uzglabāšanas izmaksas aptuveni 4–5%. Tirgotāju uzcenojums veido apmēram 20% no Granulu gala cenas, tomēr minētais uzcenojums iekļauj arī administratīvās izmaksas. (skat. attēls Nr. 6)

Attēls Nr. 6

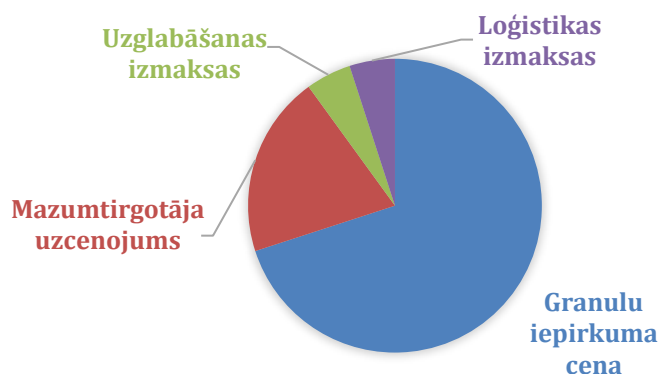
Granulu vairumtirdzniecības cenas veidošanās struktūra

⁹ MK noteikumu Nr. 1082 "Kārība, kādā piesakāmas A, B un C kategorijas piesārņojošas darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai" 2. pielikuma 1.6. punkts. Pieejams: <https://likumi.lv/doc.php?id=222147%23piel2>

¹⁰ Turpat, 1. pielikuma 1.1. punkts.

¹¹ MK noteikumu Nr. 238 "Ugunsdrošības noteikumi" 370. punkts. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/281646>

¹² Informācija par ENplus sertifikātu. Pieejams: <https://www.enplus-pellets.de/fur-verbraucher/faq/>

- 34 Lielākā daļa tirgus dalībnieku ir saskarusies ar Granulu piegādes traucējumiem, īpaši 2026. gada sākumā un vasarā. Būtiskākie iemesli bija straujš pieprasījuma pieaugums, auksti laika apstākļi, ražotāju jaudu noslodze, tehniskas problēmas ražotnēs un transporta pieejamības ierobežojumi. Mazumtirgotāji norāda, ka piegādes kavējumi un produkcijas trūkums palielināja iepirkuma cenas, kas savukārt radīja nepieciešamību paaugstināt mazumtirdzniecības cenas.
- 35 Lielākā daļa Granulu mazumtirgotāju cenas pārskata atbilstoši piegādātāju cenu izmaiņām un tirgus situācijai. Parastos tirgus apstākļos cenu pārskatīšana notiek reizi mēnesī vai ceturksnī, bet augsta Granulu pieprasījuma periodos pat reizi nedēļā.
- 36 Visi Granulu mazumtirgotāji ir novērojuši strauju cenu kāpumu pēdējā gada laikā. Par galvenajiem cenu pieauguma iemesliem tiek minēti:
- aukstā 2025./2026. gada ziema;
 - pieaugošais eksporta pieprasījums;
 - vietējo krājumu samazināšanās;
 - piegāžu un pieejamo apjomu trūkums;
 - ražotāju prioritāte eksportēt produkciju uz tirgiem ar augstākām cenām.
- 37 Lielākā daļa mazumtirgotāju cenšas veidot sezonālus drošības krājumus, īpaši vasaras periodā pirms apkures sezonas sākuma. Uzkrājumu apjomi tiek plānoti, balstoties uz vēsturiskajiem pārdošanas datiem un pieprasījuma prognozēm, veidojot Granulu nodrošinājumu apmēram 1-2 nedēļām. Vienlaikus vairāki mazumtirgotāji norāda, ka kopš 2025. gada rudens piegāžu trūkuma dēļ uzkrājumu veidošana kļuvusi apgrūtināta vai pat neiespējama. Atsevišķi mazumtirgotāji Granulas iepērk tikai pēc klientu pasūtījuma un uzkrājumus neveido.
- 38 Visi lielākie Granulu mazumtirgotāji veic konkurentu cenu monitoringu, izmantojot publiski pieejamus informācijas avotus, tostarp interneta veikalus, reklāmas materiālus, e-komercijas platformas un fizisku veikalu apmeklējumus.
- 39 Tomēr visi aptaujātie tirgus dalībnieki norāda, ka Granulu mazumtirdzniecības cenas tiek noteiktas neatkarīgi, pamatojoties uz pašu izmaksām, iepirkuma cenām, krājumu pieejamību, pieprasījumu un komerciāliem apsvērumiem. Konkurentu cenu monitorings kalpo galvenokārt tirgus situācijas novērtēšanai, nevis automātiskai cenu pielāgošanai.

2. GRANULU CENU MONITORINGS

- 40 Mazumtirdzniecības publiski pieejamo cenu sākotnējo monitoringu¹³ KP uzsāka 15.10.2025., sakarā ar pieaugošo ienākošo ziņojumu un iesniegumu skaitu par iespējamiem konkurences ierobežojumiem Granulu mazumtirdzniecības tirgū.
- 41 Sākotnējā monitoringa ietvaros tika vērtētas 6 mm diametra Granulas 15 kg iepakojumā¹⁴. Šāda produktu atlase tika veikta, lai nodrošinātu iespējami salīdzināmus produkta raksturlielumus, jo interneta veikalos ne visos gadījumos bija pieejama informācija par Granulu ražotāju un citiem

¹³ Monitorētie e-veikali: www.zum.lv; www.ksenukai.lv; www.online-depo.lv; www.kursi.lv; www.cenuklubs.lv.

¹⁴ Šāda pieeja tika izvēlēta, jo interneta veikalos ne vienmēr bija pieejama informācija par konkrēto granulu ražotāju, kvalitātes klasi un citiem produkta raksturlielumiem.

raksturlielumiem. Atsevišķi tika analizētas cenas bez atlaides un cenas ar atlaidi, pievēršot uzmanību cenu sakritībām, cenu izmaiņu laikam un virzienam. Monitoringa ietvaros atsevišķi tika vērtētas cenas bez atlaides un cenas ar atlaidi, analizējot cenu līmeni, cenu sakritības, cenu izmaiņu laiku un virzienu, kā arī iespējamu vienlaicīgu cenu maiņu, uz ko norādīja KP ienākošie ziņojumi.

42 **Pirmais monitoringa periods: 15.10.2025.–21.01.2026.**

Izvērtējot pirmajā monitoringa periodā iegūtos datus par **cenām bez atlaides**, tika konstatētas tikai atsevišķas cenu sakritības. Laikposmā līdz 06.01.2026. Akciju sabiedrība “DIĀNA” interneta veikala zum.lv un SIA “Tirdzniecības nams “Kurši”” cenas sakrita 20 atsevišķās dienās. Minētās cenas ar SIA “DEPO DIY” cenu sakrita vienā dienā — 15.10.2025. Citas būtiskas cenu bez atlaides sakritības attiecīgajā laikposmā netika konstatētas.

43 Sākot ar 2025. gada novembri, starp monitorēto mazumtirgotāju piedāvātajām cenām kopumā bija novērojamas samērā būtiskas atšķirības. Cenu dinamika uzrādīja arī sezonālu cenu pieaugumu, tomēr cenu izmaiņas dažādiem mazumtirgotājiem nenotika vienlaicīgi un neveidoja vienotu cenu maiņas modeli.

44 Analizējot monitoringa datus minētā periodā **cenām ar atlaidi** konstatējami regulārāki cenu sakritību periodi, taču ne visiem veikaliem vienlaicīgi. Būtiski, ka netika konstatētas vienlaicīgas konkurējošu tirgus dalībnieku cenu izmaiņas uz identiskām cenām. Monitoringa datus, īpaši no novembra sākuma līdz janvāra beigām, konstatējamās samērā būtiskas cenu atšķirības.

45 **Pirmā monitoringa secinājums.** Pirmā monitoringa perioda **rezultāti neuzrādīja sistemātisku monitorēto mazumtirgotāju cenu vienādošanu vai vienlaicīgas cenu izmaiņas, kas pirmšķietami liecinātu par iespējamu saskaņotu rīcību.** Atsevišķās cenu sakritības tika vērtētas kopsakarā ar produktu līdzību, cenu publisko pieejamību, Granulu tirgus sezonālītāti un tirgus dalībnieku iespēju patstāvīgi reaģēt uz publiski novērojamiem konkurentu piedāvājumiem

46 **Otrais monitoringa periods: 12.02.2026.–23.04.2026.**

Analizējot cenas ar atlaidi, tika novērots, ka Akciju sabiedrība “DIĀNA” interneta veikala zum.lv cena atsevišķos gadījumos pēc vienas vai vairāku dienu intervāla sakrita ar SIA “Tirdzniecības nams “Kurši”” atlaides cenu. Tomēr cenu izmaiņas nenotika vienlaicīgi, tādēļ netika identificēti identiski cenu maiņas brīži vai periodi.

47 **Otrā monitoringa secinājums:** Otrajā monitoringa periodā visu monitorēto mazumtirgotāju Granulu cenas bez atlaides bija savstarpēji atšķirīgas, un cenu sakritības netika konstatētas, proti, **otrā monitoringa perioda rezultāti nemainīja iepriekš izdarīto secinājumu. Netika konstatētas tādas cenu sakritības vai vienlaicīgas cenu izmaiņas, kas kopsakarā ar pārējo KP rīcībā esošo informāciju radītu pietiekamu faktisko pamatu aizdomām par iespējamu saskaņotu rīcību starp monitorētajiem mazumtirgotājiem.**

48 **Paplašinātais mazumtirdzniecības monitorings: 09.07.2026.–20.08.2026.**¹⁵

Ņemot vērā 2026. gada vasarā novēroto Granulu cenu pieaugumu un pieejamības problemātiku, KP 09.07.2026. atsāka un paplašināja publiski pieejamo Granulu cenu monitoringu. Mazumtirdzniecības monitoringā papildus iepriekš vērtētajiem tirgotājiem tika ietverti Sabiedrības ar ierobežotu atbildību “B10veikals”¹⁶, SIA “KEIDE PLUS”¹⁷ un Sabiedrības ar ierobežotu atbildību “KRŪZA”¹⁸ interneta veikali.

49 Laikposmā no 14.07.2026. līdz 23.07.2026. tika konstatēts būtisks Granulu pieejamības samazinājums mazumtirdzniecībā. Vairāku mazumtirgotāju interneta veikalos Granulas nebija

¹⁵ Paplašinātā mazumtirdzniecības un vairumtirdzniecības monitoringa datu analītiķa dienesta ziņojums pieejams šī dienesta ziņojuma Pielikumā Nr.1. Minētā dienesta ziņojumā iekļauta t.sk. informācija par izmantotām metodoloģijām, ietverts detalizēts monitoringa datu apraksts un to vizualizācijas diagrammās.

¹⁶ Monitorētais e-vaikals www.bioveikals.lv.

¹⁷ Monitorētais e-veikals www.irklis.lv

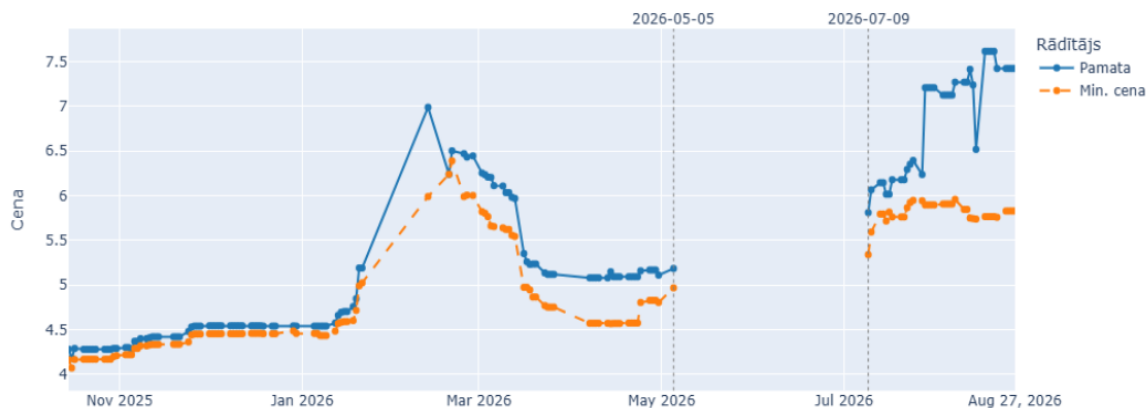
¹⁸ Monitorētais e-veikals www.kruza.lv

- pieejamas vai bija pieejams tikai ierobežots produktu skaits. Tādēļ cenu datu neesība vai neliels novērojumu skaits šajā periodā bija saistāms arī ar preču nepieejamību.
- 50 Atsevišķas minimālo cenu sakritības tika konstatētas arī paplašinātā monitoringa laikā, tostarp biežāk starp zum.lv, SIA "Tirdzniecības nams "Kurši"" un AS Kesko Senukai Latvia piedāvājumiem. Tomēr cenu izmaiņu biežums, laiks un virziens šiem mazumtirgotājiem atšķīrās. Turklāt atsevišķu mazumtirgotāju piedāvājumā bija pieejami arī produkti par zemāku cenu nekā cenas, kas sakrita ar konkurentu piedāvājumiem.
- 51 Mazumtirgotājiem atšķīrās arī cenu izmaiņu biežums un augšupvērsto un lejupvērsto cenu izmaiņu proporcija. Tādējādi paplašinātajā monitoringā netika konstatēts vienots cenu maiņas modelis vai vienlaicīgas cenu izmaiņas, kas pirmšķietami liecinātu par iespējamu saskaņotu rīcību starp monitorētajiem mazumtirgotājiem.
- 52 **Vairumtirdzniecības cenu monitorings: 09.07.2026.–20.08.2026.**
Vienlaikus ar paplašināto mazumtirdzniecības monitoringu¹⁹ KP uzsāka publiski pieejamo Granulu vairumtirdzniecības cenu monitoringu.
- 53 Vairumtirdzniecībā tika apkopota informācija par dažāda svara piedāvājumiem, tostarp 480 kg, 960 kg, 975 kg, 1000 kg un 1100 kg iepakojumiem. Lai nodrošinātu piedāvājumu salīdzināmību, cenas tika pārrēķinātas uz 1000 kg. Starp dažādu vairumtirgotāju piedāvājumiem būtiska vai sistemātiska cenu sakritība netika konstatēta. Atsevišķas vienas dienas cenu sakritības tika identificētas tikai dažiem Sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Baltic Wood Trade" un SIA "KEIDE PLUS" piedāvātajiem produktiem. Arī pēc cenu pārrēķināšanas uz 1000 kg netika konstatēts vienots cenu līmenis vai saskaņota cenu maiņas dinamika starp monitorētajiem vairumtirgotājiem. Vairumtirdzniecības produktu pieejamība monitoringa periodā kopumā bija stabilāka nekā mazumtirdzniecībā.
- 54 **Vairumtirdzniecības cenu monitoringa secinājums.**
Vairumtirdzniecības monitoringa rezultāti neuzrādīja cenu dinamikas pazīmes, kas pirmšķietami liecinātu par iespējams saskaņotām darbībām starp monitorētajiem vairumtirgotājiem.
- 55 **Cenas pieaugums monitoringa periodā.**
Attēlā Nr.7 atspoguļota monitorēto Granulu piedāvājumu vidējās pamatcenas un vidējās minimālās cenas dinamika no 15.10.2025. līdz 27.08.2026. Monitoringa sākumā **vidējā pamatcena bija 4,28 euro par iepakojumu, bet perioda beigās – 7,42 euro, tādējādi pieaugot par 73,5 % monitoringa periodā. Savukārt vidējā minimālā cena attiecīgajā periodā pieauga no 4,16 euro līdz 5,83 euro jeb par 40,0 %.** Grafiks vienlaikus atspoguļo cenu svārstības monitoringa periodā: cenu kāpumu 2025./2026. gada apkures sezonā, samazinājumu pēc tās noslēguma un atkārtotu pieaugumu 2026. gada vasarā, gatavojoties nākamajai apkures sezonai.

Attēls Nr.7

¹⁹Monitorētie e-veikali: www.irklis.lv; www.balticwoodtrade.lv; www.dokers.lv; www.granulas.lv; www.scandbio.lv; www.topgranulas.lv.

Granulu cenas — mazumtirdzniecība, vidējā (normalizēta uz 15kg iepakojumiem)

3. SECINĀJUMI

- 56 KP secina, ka Granulu cenu pieaugumu ar izpēti aptvertajā laika periodā Latvijā nav izraisījis viens atsevišķs apstāklis, bet gan vairāku savstarpēji saistītu faktoru kopums, kas secīgi skaidrots turpmākajos punktos.
- 57 Vērtējot Granulu tirgus situāciju kopumā pēdējā gada laikā, KP konstatē būtisku cenu pieaugumu un periodisku Granulu pieejamības samazināšanos, proti, vidējā Granulu mazumtirdzniecības pamatcena pieauga no aptuveni 4,28 euro par iepakojumu (15kg) 2025. gada oktobrī līdz aptuveni 7,42 euro 2026. gada augusta beigās jeb par aptuveni 73 %. Visizteiktākās cenu un pieejamības svārstības bija vērojamas paaugstināta pieprasījuma periodos — 2025./2026. gada apkures sezonā un 2026. gada vasarā, gatavojoties nākamajai apkures sezonai. Atsevišķos periodos vairāku mazumtirgotāju piedāvājumā Granulas nebija pieejamas vai bija pieejams ierobežots produktu skaits, savukārt daļa ražotāju un vairumtirgotāju atteica pasūtījumiem vai ierobežoja piegādes. Tādējādi pēdējā gada laikā Granulu tirgu Latvijā raksturoja ne vien būtisks cenu kāpums, bet arī nepastāvīga piedāvājuma pieejamība un izteikta jutība pret pieprasījuma svārstībām
- 58 KP iegūtā informācija liecina, ka tirgus dalībnieki kā nozīmīgākos iemeslus min cenu kāpumu (inflācija), augstu Granulu pieprasījumu, aukstu zienu, izejvielu sadārdzināšanās, enerģijas izmaksas un degvielas cenu pieaugums.
- 59 Būtiskāko ietekmi uz Granulu gala cenu rada iepirkuma izmaksas. KP iegūtie dati liecina, ka aptuveni 70 % no mazumtirdzniecības cenas veido Granulu iegādes izmaksas, savukārt vairumtirdzniecības līmenī galvenā izmaksu pozīcija ir izejvielas, kas veido aptuveni 60 % no ražošanas izmaksām. Tas norāda, ka izmaksu pieaugums piegādes ķēdes augšējos posmos tieši ietekmē gala cenu patērētājiem.
- 60 Piedāvājuma ierobežojumus pastiprināja arī izejvielu trūkums, tehniski ražošanas pārtraukumi un nepilnīga ražošanas jaudu izmantošana. Vairāki Granulu ražotāji ir norādījuši, ka nestrādā ar pilnu ražošanas jaudu, jo pamatā nav pieejamas izejvielas pietiekamā apjomā un ražošana ir pakārtota izejmateriālu pieejamībai. Savukārt aukstā 2025./2026. gada ziema un nepietiekami savlaicīgi izveidotie krājumi izraisīja strauju pieprasījuma pieaugumu, kura apmierināšanai tirgū nebija pieejams pietiekams Granulu apjoms. Par faktisku piedāvājuma nepietiekamību liecina pasūtījumu atteikumi, piegāžu ierobežošana un pārtraukumi Granulu pieejamībā mazumtirdzniecībā.
- 61 Granulu tirgus Latvijā ir cieši saistīts ar eksporta tirgiem. Apkopotā informācija liecina, ka 2026. gada pirmajā pusē par aptuveni 27 % salīdzinājumā ar 2025. gada attiecīgo periodu pieauga Latvijā ražoto Granulu eksports, sasniedzot aptuveni 2024. gada līmeni. Tāpat gandrīz visi Granulu ražotāji un vairumtirgotāji norāda, ka eksporta pieprasījums tieši vai netieši ietekmē Granulu cenas Latvijā. KP secina, ka Granulu ražotājiem nepastāv ierobežojumi

attiecībā uz Granulu eksportu un ņemot vērā, ka atsevišķos periodos Granulu eksports ražotājiem ir finansiāli izdevīgāks, Latvijas patērētāji par pieejamo produkciju no pieprasījuma puses faktiski konkurē ar citu Eiropas valstu patērētājiem. Tas samazina vietējā tirgū pieejamos apjomus un rada augšupvērstu spiedienu uz cenām.

- 62 Iepriekš minētā eksporta pieauguma ietekmi uz Granulu cenām Latvijā atspoguļo arī eksporta dinamikas izmaiņas un novērotais Granulu cenu pieaugums vairumtirdzniecības līmenī. Granulu eksportā uz Poliju novērojams, ka būtiski eksporta apjoma pieaugumi veidojušies 2025. gada decembrī un 2026. gada maijā, savukārt, abos gadījumos divus mēnešus vēlāk ir pieaugusi Granulu cena vairumtirdzniecībā Latvijā. KP neizslēdz, ka papildus ietekmi uz Granulu cenām abos gadījumos radīja arī citi faktori, piemēram, straujš Granulu pieprasījuma pieaugums 2025. gada decembrī, kad Latvijas teritorijā bija novērojama strauja un ilgstoša gaisa temperatūras pazemināšanās, vai arī Granulu pieprasījuma pieaugums 2026. gada vasarā, kad Granulu ražotājiem ir nesezona un ielānātas iekārtu apkopes, kā arī darbinieku ikgadējie atvaļinājumi.
- 63 Eksporta ietekmi papildina strukturāls Granulu importa samazinājums. Pēc Eiropas Savienības sankciju ieviešanas kopš 2023. gada ir pilnībā pārtraukts Granulu imports no Krievijas un Baltkrievijas, turklāt Baltkrievija iepriekš bija lielākais importa Granulu piegādātājs Latvijai, proti, 2021.gadā no Baltkrievijas Latvijā tika importētas 345 000 tonnas Granulu. Šī importa avota izzušana ir būtiski samazinājusi kopējo piedāvājumu un konkurences spiedienu uz vietējiem ražotājiem, kā arī ierobežojusi iespēju ar importu kompensēt vietējā tirgus deficītu pieprasījuma pieauguma periodos.
- 64 KEM noslēgtais Memorands ir vērsts uz kokskaidu granulu piedāvājuma palielināšanu Latvijas tirgū, taču neietekmē cenu veidošanu.
- 65 KP ieskatā KEM sadarbībā ar nozares organizācijām būtu lietderīgi turpināt 2026. gada pavasarī uzsāktu sadarbību ar nozares pārstāvjiem, lai nodrošinātu aktuālās situācijas izvērtēšanu un izpratni granulu tirgū. Vienlaikus būtu lietderīgi sadarbībā ar nozares pārstāvjiem savlaicīgi informēt sabiedrību un tirgus dalībniekus par granulu piegādes nosacījumiem, tirgus dalībnieku sezonāliem ražošanas pārtraukumiem, kā arī citām būtiskām tirgus tendencēm. Šādas informācijas savlaicīga pieejamība veicinātu patērētāju un tirgus dalībnieku iespējas savlaicīgi pielāgoties iespējamām tirgus izmaiņām, tostarp situācijās, kad pieprasījuma pieaugums var radīt riskus kurināmā pieejamībai un piegāžu nodrošināšanai.
- 66 Kopumā Granulu cenas gan mazumtirdzniecības, gan vairumtirdzniecības līmenī Latvijā lielākoties ir publiski pieejamas un viegli salīdzināmas. Mazumtirdzniecības cenas ir pieejamas vairāku mazumtirgotāju, piemēram, SIA "DEPO DIY" vai AS Kesko Senukai Latvia interneta veikalos, savukārt vairumtirdzniecības cenas ir publiski pieejamas dažādu ražotāju un vairumtirgotāju mājaslapās. KP ieskatā publiska cenu pieejamība jebkurā tirgū no vienas puses rada pozitīvu ietekmi, veicinot efektīvāku tirgus darbību un sekmē patērētājiem izdevīgāku piedāvājumu pieejamību, no otras puses, var radīt arī negatīvu ietekmi, ļaujot tirgus dalībniekiem viegli izsekot konkurentu cenu izmaiņām un pielāgot savas cenas.
- 67 Cenu monitoringa dati apliecina, ka arī cenu noteikšanas un produktu pieejamības ziņā tirgus nav homogēns. Tirgus dalībniekiem atšķiras to noteiktais cenu līmenis, cenu izmaiņu laiks, biežums un virziens, kā arī produktu un krājumu pieejamība, tādējādi netika konstatētas tādas cenu sakritības vai vienlaicīgas cenu izmaiņas, kas kopsakarā ar pārējo KP rīcībā esošo informāciju radītu pietiekamu faktisko pamatu aizdomām par iespējamu saskaņotu rīcību starp monitorētajiem mazumtirgotājiem.
- 68 Tādējādi 2025./2026. gada apkures sezonā un 2026. gada vasarā novērotais cenu pieaugums saistās ar visu iepriekš minēto apstākļu kopumu, proti, tas galvenokārt skaidrojams ar ražošanas izmaksu sadārdzināšanos, izejvielu un gatavās produkcijas pieejamības ierobežojumiem, aukstās ziemas izraisītu pieprasījuma pieaugumu, eksporta apjomu palielināšanos un agrāk nozīmīgā Baltkrievijas Granulu importa izbeigšanos.